

VELKOMMEN TIL SPORET VED KALØ ØKOLOGISK LANDBRUGSSKOLE

Sporet ved Kalø Økologisk Landbrugsskole ligger 2 km øst for Kalø Slotsruin. Sporet starter ved parkeringspladsen foran Brogården, Molsvej 38, Rønde. På det 4,2 km lange spor går man skiftevis mellem strand, skov, eng og landbrugsskolens område.

1 TJÆREPLADSEN

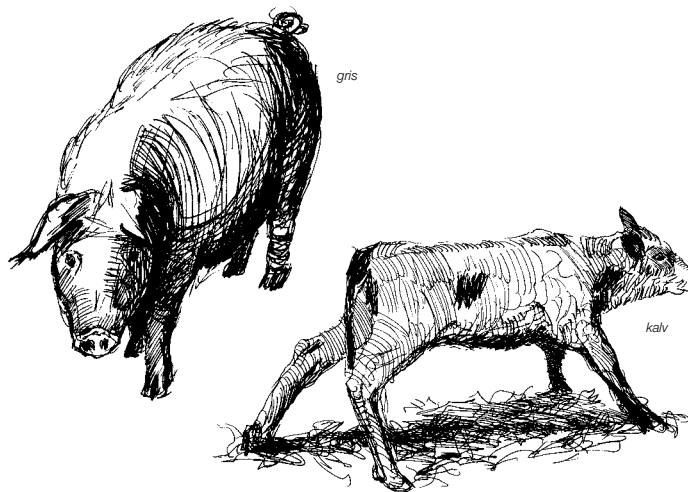
Sporet krydser vejen og går tæt på stranden indtil den gamle tjæreplads. Før i tiden var fiskegarn fremstillet af hør, hamp eller bomuld. Før garnene kunne tages i brug, var det nødvendigt at behandle dem tjære, da de ellers hurtigt vil blive ødelagt og forgå. Hertil brugte man stenkulstjære, der er et biprodukt fra gasfremstillingen på bygasværkerne. Efter tjæringen blev fiskegarnene tørret ved at sprede dem ud på de omkringliggende græsmarker, hvilket har bevirket, at jorden omkring en tjæreplads er meget forurenset.

2 HULVEJEN

Sporet kommer tilbage på samme vej igen og går op af bakken mod Kalø Landbrugsskole via hulvejen. Den gamle hulvej fra Brogården op til selve skolen er fra langt tilbage i tiden. Ifølge overleveringerne er stien anlagt for beboerne i Egens og Egens Havhuse, så de kunne komme til kirke i Bregnet Kirke, fordi Egens kirke i en periode i 1600-tallet var lukket. Da hulvejen således har karakter af en gammel "kirkesti", må den ikke spærres eller sløjfes, og der skal altid være passage for fodgængere og folk i hestevogn.

3 KØKKENHAVEN

Her dyrker eleverne økologiske grøntsager både på friland og i drivhuset. Dermed forsyner de skolens kantine med gode og friske råvarer.

4 TRAPPEN

Trappen fra Molsvej op til skolen har sin egen historie: Da de første 19 landbrugsskoleelever gik på Kalø i 1949, var der kun en mudret sti op af skrænten. Eleverne anlagde den karakteristiske trappe i deres fritid. Der var ikke råd til at lønne dem, men som tak fik de et bevis, der gav dem livslangt medlemskab af landbrugsskolens elevforening.

5 NAPPEDAM LYSTBÅDEHAVN

Nappedambroen indgik i slutning af 1800-tallet i et netværk af broer/ladepladser i Århusbugten og var en vigtig del af samfærdslen på den tid. Broen blev besejlet med dampskib og færge, der transporterede både passagerer og gods. Det var før jernbaner og rutebiler kædede småbyerne

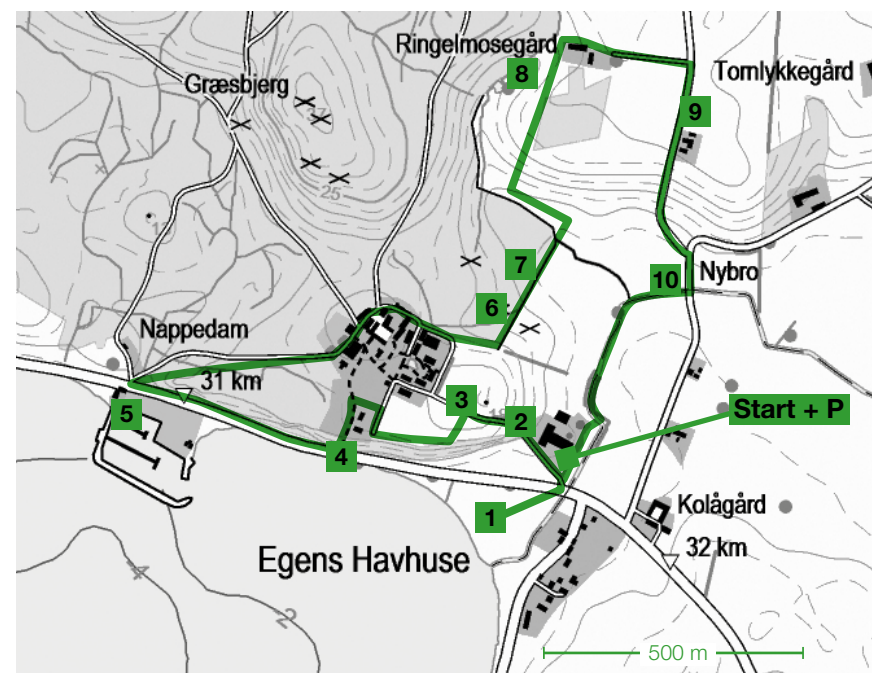
i området sammen, og skibstrafikken i bugten var derfor områdets helt nødvendige livsnerve. Den regelmæssige skibstrafik til Nappedambroen ophørte i 1933, hvor busser og lastbiler stort set havde overtaget al transport af passagerer og gods. I dag huser den lille havn kun lystbåde.

6 RUNDDYSSEN

Runddyssen stammer fra begyndelsen af bondestenalderen. Den er over 5.000 år gammel, dateret fra tiden 3950-3300 f.Kr. Den er rigtig godt konserveret og består af 16 randsten, 4 bæresten og en stor dæksten. Der ligger flere andre stengrave og rundhøje i skoven til venstre for vejen. Området har været befolket af forskellige oldtidskulturer: Ertebøllekultur, Tragtbægerkultur og Grubekeramik Kultur. Der er fundet store mængder af flint, keramik samt knogler langs åen længere nede af bakken.

7 RODZONEANLÆG

Skolens spildevand renses her i det 400 m² stort rodzoneanlæg. Et rodzoneanlæg er et anlæg, hvor spildevandet renses ved at flyde gennem et lille vådområde, der er beplantet med tagrør og lignende planter. Den bakteriologiske proces omkring planternes rødder nedbryder og

Se efter den gule folderkasse
– her starter sporet

Ruten er på sporet afmærket med
gule trekkanter på pæle

omsætter de organiske materialer og næringsstoffer fra spildevandet. Fra vådområdet udledes vandet videre til naturen.

8 ENG OG MOSE

Ved det østvendte skovbryn i Ringelmose Skov findes et smalt mose- og engdrag langs en lille bæk. Bækken er to steder opdæmmet, så to små damme i bækkens forløb er blevet skabt. Her findes naturtyper som væld og rigkær, der rummer et rigt og varieret plante- og dyreliv. Særligt interessante plantearter er bl.a. festgræs, tyndakset gøgeurt, tandet sødgræs og vandklaseskærm, der alle vokser på ler- og kalkholdige jorde eller vand.

9 NYD UDSIGTEN!

Her kan man se helt til Århus og Skødshoved på Mols. Her kan man også tydeligt forestille sig, at dalen tidligere var en fjord som strækkede sig indtil den nuværende Egens Sø. Kolåen, åen i dalen, står for grænsen mellem Mols og Djursland.

10 RANDZONER

En randzone er en 10 meter bred dyrkningsfri bræmme. Randzonerne findes langs vandløb og søer større end 100 m², og de har til formålet at sikre et godt økosystem i vandmiljøet. På et landbrugsareal, der er taget ud af drift, vil det oftest tage mellem 5 til 20 år at genoprette arealet til en god naturtilstand til gavn for dyr og planter. Udyrkede arealer, som randzoner, kan dermed være med til at sikre biodiversiteten. Når randzonerne er bragt tilbage til naturlig tilstand, er de åbne for offentlig adgang. Målet i Danmark er, at der udlægges et samlet areal til randzoner på størrelse med Bornholm, i alt 50.000 ha.

KORTSIGNATURER - RUTEKORT

	Levende hegn		Jorddige
	Jernbane		Sti
	Vej		Markvej
	Rute		

4 Henvi-
sning til forklaring

© Kort & Matrikstyrelsen (G. 21-01)

Sporet ved Kalø Økologisk Landbrugsskole ligger 2 km øst for Kalø Slotsruin. Sporet starter ved Brogården, Molsvej 38, Rønde. Busserne 123 og 361 kører ved døren. GPS koordinater til startstedet: 56.276697,10.507295.

PRAKTISKE OPLYSNINGER

Du er gæst hos lodsejerne, som har åbnet sporet for færdsel til fods. Gå derfor ikke uden for det afmærkede spor. Ruten er ikke velegnet til barnevogne og kørestols brugere, da der er trapper på ruten. Vandtæt fodtøj anbefales, da visse steder kan være sumpede. For dyrelivets skyld er det vigtigt, at du holder hunden i snor.

BIDRAGSYDERE

Grønne Partnerskaber, Miljøministeriet og Fonden for Økologisk Landbrug.

Projekt „Spor i Landskabet“ åbner markerede spor i hele landet.

Projektet har følgende samarbejdspartnere:
Danmarks Naturfredningsforening · Dansk Skovforening
Friluftsrådet · Kommunernes Landsfor. · Landbrug & Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd · Naturstyrelsen
Støttet af Nordea-fonden og Miljøministeriet.

Tekst: Lene Thomsen og Florence Bedoin
Tegninger: Michael Petersen

Yderligere oplysninger om „Spor i Landskabet“ fås hos:
Landbrug & Fødevarer, Axeltorv 3, 1609 København V
E-mail: spor@lf.dk

WWW.SPOR.DK

SPOR0467 · artegrafix · 5/2014

Sporet ved Kalø Økologisk Landbrugsskole

SPOR I
LANDSKABET